

Türkiye Sermaye Piyasası

20
08

*Sermaye Piyasasında
Gelişmeler,
Yatırımcı Analizi,
Aracı Kuruluşlar*

Türkiye Sermaye Piyasası 2008
Sermaye Piyasasında Gelişmeler–Yatırımcı Analizi–Aracı Kuruluşlar

Editör

Alparslan Budak

Yazarlar

Ekin Fıkrıkoca
Efsun Ayça Değertekin
Gökben Altaş
Özcan Çikot

Katkıda Bulunanlar

Sermaye Piyasası Düzenlemeleri:
Aslı Özkan, Esra Esin Savaşan, Süleyman Morbel

Aracı Kurumlar Veritabanı:
Sezgin Lafçı

Baskı: Graphis
Tel.: (212) 629 06 07
Faks: (212) 629 03 85

Birinci Baskı: İstanbul, Mayıs 2009

TSPAKB Yayın No. 41

ISBN-978-975-6483-20-6
ISSN-1303-6688

Bu rapor Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki değerler hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Bu raporda yer alan bilgiler kaynak gösterilmek şartıyla yayınlanabilir.

SUNUŞ

2007 yılında ilk sinyallerini vermeye başlayan küresel kriz, 2008 yılının son aylarında artan bir ivmeyle sermaye piyasaları başta olmak üzere, tüm dünya ekonomilerini etkilemiştir. Gelişmiş ülkelerdeki bazı finansal kurumlar kamulaştırılırken, tüm dünyada finans kesimine duyulan güven yara almıştır. Reel ekonomiye hızla yansıyan sorunlar, dünyanın önemli bir durgunluk riskiyle karşı karşıya kalmasına neden olmuştur.

Bu yıl sekizincisini yayınladığımız "Türkiye Sermaye Piyasası" raporumuzda krizin ülkemiz piyasalarına etkilerini ele alıyoruz. Birliğimiz tarafından derlenen sektör verileri 2008 yılında aracı kurumların faaliyetlerinin krizin etkisiyle daraldığına, gelirlerinin ise düştüğüne işaret ediyor. Ancak buna rağmen, mali veriler aracı kurumların güçlü sermaye yapısını koruduğunu gösteriyor.

Sermaye piyasalarında yer alan kurum ve kuruluşların yakından takip ettiği raporumuza yorumlarıyla desteklerini esirgemeyen sektör mensuplarına çok teşekkür ederiz. Aynı zamanda, bu özverili çalışma sırasında, çeşitli verilerini bizimle paylaşan Sermaye Piyasası Kurulu, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası, Takasbank ve Merkezi Kayıt Kuruluşuna da Birliğimiz adına teşekkür ediyorum.

Saygılarımla,

E. Nevzat ÖZTANGUT
BAŞKAN

KISALTMALAR

A.D.	: Anlamalı Deęil
AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AKP	: Adalet ve Kalkınma Partisi
APİ	: Açık Piyasa İşlemleri
BIS	: Bank for International Settlements-Uluslararası Ödemeler Bankası
BYF	: Borsa Yatırım Fonu
DİBS	: Devlet İç Borçlanma Senedi
DPT	: T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
DTH	: Döviz Tevdiat Hesabı
EGM	: Emeklilik Gözetim Merkezi
EYF	: Emeklilik Yatırım Fonu
FIA	: Futures Industry Association-Vadeli İşlemler Sektörü Birliği
GSYH	: Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
Hazine	: T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı
ICI	: Investment Company Institute-Yatırım Fonları Enstitüsü
IMF	: International Monetary Fund-Uluslararası Para Fonu
İMKB	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
KAS	: Kesin Alım-Satım
KBA	: Kamu Borçlanma Araçları
KİT	: Kamu İktisadi Teşebbüsleri
KOBİ	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletme
Maliye	: T.C. Maliye Bakanlığı
MiFID	: Markets in Financial Instruments Directive-Finansal Ürün Piyasaları Direktifi
MKK	: Merkezi Kayıt Kuruluşu
Mn.	: Milyon
Myr.	: Milyar
ÖİB	: T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
ÖPSP	: Ödünç Pay Senedi Piyasası
SGMK	: Sabit Getirili Menkul Kıymet
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
Takasbank	: İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş.
TBB	: Türkiye Bankalar Birliği
TPP	: Takasbank Para Piyasası
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TEPAV	: Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı
TKYD	: Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneęi
TL	: Türk Lirası
TMSF	: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TÜFE	: Tüketici Fiyatları Endeksi
TÜİK	: T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu
UFRS	: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
USD	: Amerikan Doları
VİS	: Vadeli İşlem Sözleşmesi
VOB	: Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş.
WFE	: World Federation of Exchanges-Dünya Borsalar Federasyonu
YP	: Yabancı Para

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE EKONOMİSİ	1
2008'E BAKIŞ	3
KAMU MALİYESİ	5
PARA VE KUR POLİTİKALARI	13
ENFLASYON	18
BÜYÜME VE İSTİHDAM	22
ÖDEMELER DENGESİ	27
TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI	33
ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMALAR	35
YATIRIM ARAÇLARININ KARŞILAŞTIRMALI GETİRİLERİ	49
SABİT GETİRİLİ MENKUL KIYMETLER	51
HİSSE SENETLERİ	56
VADELİ İŞLEMLER	66
YATIRIM FONLARI	71
ARACI KURULUŞLARIN FAALİYETLERİ	81
HİSSE SENETLERİ PİYASASI FAALİYETLERİ	84
SGMK PİYASASI FAALİYETLERİ	88
VADELİ İŞLEM VE OPSİYON BORSASI FAALİYETLERİ	91
YATIRIM BANKACILIĞI FAALİYETLERİ	94
PORTFÖY YÖNETİMİ FAALİYETLERİ	96
KREDİLİ İŞLEMLER	98
ŞUBE AĞI	99
ALTERNATİF DAĞITIM KANALLARI	100
ÇALIŞAN PROFİLİ	102
ARACI KURUM SEKTÖRÜNÜN FİNANSAL VERİLERİ	113
BİLANÇO ANALİZİ	115
GELİR TABLOSU ANALİZİ	123
YATIRIMCILAR	133
YATIRIMCI TERCİHLERİ	135
GENEL TANIMLAR	136
HİSSE SENEDİ YATIRIMCILARI	137
YABANCI HİSSE SENEDİ YATIRIMCILARI	155
ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA SENEDİ YATIRIMCILARI	165
YATIRIM FONU YATIRIMCILARI	166
EMEKLİLİK YATIRIM FONU YATIRIMCILARI	172
SERMAYE PİYASASI DÜZENLEMELERİ	175
SERMAYE PİYASASI KANUNU DEĞİŞİKLİKLERİ	177
SERMAYE PİYASASI KURULU YÖNETMELİKLERİ	177
SERMAYE PİYASASI KURULU TEBLİĞLERİ	178
SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN MEVZUAT	183
VERGİ MEVZUATINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER	184
ARACI KURUMLARIMIZ	189
ACAR YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	192
AK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	194
AKDENİZ MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	196
ALAN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	198

ALTERNATİF YATIRIM A.Ş.	200
ANADOLU YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	202
ATA YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	204
ATAONLİNE MENKUL KIYMETLER A.Ş.	206
AYBORSA MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	208
BAHAR MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	210
BAŞKENT MENKUL DEĞERLER A.Ş.	212
BGC PARTNERS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	214
BİZİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	216
CAMIŞ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	218
CENSA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	220
CITI MENKUL DEĞERLER A.Ş.	222
CREDIT AGRICOLE CHEUVREUX MENKUL DEĞERLER A.Ş.	224
CREDIT SUISSE İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	226
ÇAĞDAŞ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	228
DARUMA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	230
DEHA MENKUL KIYMETLER A.Ş.	232
DELTA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	234
DENİZ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	236
DENİZTÜREV MENKUL DEĞERLER A.Ş.	238
DEUTSCHE SECURITIES MENKUL DEĞERLER A.Ş.	240
DÜNYA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	242
ECZACIBAŞI MENKUL DEĞERLER A.Ş.	244
EFG İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	246
EGEMEN MENKUL KIYMETLER A.Ş.	248
EKİNCİLER YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	250
EKSPRES YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	252
ENTEZ MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	254
ETİ YATIRIM A.Ş.	256
EURO YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	258
EVGİN MENKUL DEĞERLER TİCARET A.Ş.	260
FİNANS YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	262
FORTİS YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	264
GALATA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	266
GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	268
GEDİK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	270
GFC GENERAL FİNANS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	272
GLOBAL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	274
GÜNEY MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	276
GÜVEN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	278
HAK MENKUL KIYMETLER A.Ş.	280
HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	282
HEDEF MENKUL DEĞERLER A.Ş.	284
HSBC YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	286
İNFÖ YATIRIM A.Ş.	288
İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	290
KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	292
KAPİTAL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	294
KARE YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	296

LEHMAN BROTHERS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	298
MARBAŞ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	300
MEKSA YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	302
MERRILL LYNCH MENKUL DEĞERLER A.Ş.	304
METRO YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	306
MİRA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	308
MORGAN STANLEY MENKUL DEĞERLER A.Ş.	310
NUROL MENKUL KIYMETLER A.Ş.	312
ORION INVESTMENT MENKUL DEĞERLER A.Ş.	314
OYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	316
ÖNER MENKUL KIYMETLER A.Ş.	318
PAY MENKUL DEĞERLER A.Ş.	320
PİRAMİT MENKUL KIYMETLER A.Ş.	322
POLEN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	324
POZİTİF MENKUL DEĞERLER A.Ş.	326
PRİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	328
RAYMOND JAMES YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	330
SANKO MENKUL DEĞERLER A.Ş.	332
SARDİS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	334
SAYILGAN MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	336
SOYMEN MENKUL KIYMETLER A.Ş.	338
STANDARD ÜNLÜ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	340
STRATEJİ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	342
ŞEKER YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	344
TACİRLER MENKUL DEĞERLER A.Ş.	346
TAIB YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	348
TAKSİM YATIRIM A.Ş.	350
TEB YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	352
TEKSTİL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	354
TERA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	356
TİCARET MENKUL DEĞERLER A.Ş.	358
TOROS MENKUL KIYMETLER TİCARET A.Ş.	360
TURKISH YATIRIM A.Ş.	362
UBS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	364
ULUS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	366
UNICORN CAPITAL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	368
UNİCREDİT MENKUL DEĞERLER A.Ş.	370
ÜNİVERSAL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	372
VAKIF YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	374
YAPI KREDİ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	376
YATIRIM FİNANSMAN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	378
ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	380

